

SVEČANO PREDSTAVLJANJE KNJIGE SKUPINE AUTORA

PRIRUČNIK O PROIZVODNJI I UPOTREBI STOČNE HRANE - KRME

Dana 1. lipnja 2004 godine održano je svečano predstavljanje knjige "Priručnik o proizvodnji i upotrebi stočne hrane – krme" u okviru održavanja redovnog godišnjeg međunarodnog savjetovanja "Krmiva 2004". Knjiga je plod skupine autora s Agronomskog i Veterinarskog fakulteta iz Zagreba i Osijeka, Visokog gospodarskog učilišta u Križevcima, istaknutih stočarskih i peradarskih stručnjaka iz prakse te Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva te Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo.

Skup je uspješno vodio tajnik Hrvatskog agronomskog društva gosp. dipl. ing. agr. Zdenko Milas.

O knjizi su govorili prof. dr. sc. dr. h. c. Gordana Kralik, rektorica Sveučilišta "Josip Juraj Strossmayer" iz Osijeka, prof. dr. sc. Vlasta Šerman, redovita profesorica u Zavodu za hranidbu Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, prof. dr. sc. Stjepan Mužić, redoviti profesor u Zavodu za hranidbu Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, prof. dr. sc. Ivo Miljković, umirovljeni redoviti profesor Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te predsjednik izdavačke djelatnosti Hrvatskog agronomskog društva u Zagrebu, dipl. ing. agr. Ivan Marohnić, tehnički urednik časopisa "Krmiva" dipl. ing. agr. Slavko Lulić, direktor poduzeća "Krmiva" iz Zagreba, te predsjednik Izvršnog odbora grupacije Industrije stočne hrane u Hrvatskoj iz Zagreba pri Hrvatskoj gospodarskoj komori u Zagrebu, znanstveni savjetnik dr. sc. Franjo Dumanovski, glavni i odgovorni urednik časopisa "Krmiva" u Zagrebu, dipl. ing. agr. Lazar Marić dugogodišnji direktor poduzeća "Poljoprerađa d. d. Zagreb" sada savjetnik u tom poduzeću.

Predstavljanju knjige nazočilo je preko 200 uzvanika. Među njima su bili darovatelji i podupiratelji ove nadasve korisne zamisli izdavanja "Priručnika o proizvodnji i upotrebi stočne hrane – krme". Za stručnjake stočare i peradare te tehnologe u tvornicama i mješaonicama stočne hrane, a koji se pojavljuje prvi puta na hrvatskom jeziku. Tu su bili uzvanici iz cijele Hrvatske ali isto tako i gosti iz inozemstva – Poljske, Češke, Mađarske, Austrije, Njemačke, Slovenije, Nizozemske, Bosne i Hercegovine, SAD.

Knjigu su uredili i složili znanstveni savjetnik dr. sc. Franjo Dumanovski - glavni i odgovorni urednik časopisa "Krmiva" te dipl. ing. Zdenko Milas, tajnik Hrvatskog agronomskog društva iz Zagreba. Recenzije o knjizi su napisali prof. dr. sc. Krešo Mikulec, umirovljeni redoviti sveučilišni profesor Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te dipl. ing. agr. Lazar Marić dugogodišnji direktor Poljoprerađa d. d. Zagreb.

Predstavljanju knjige nazočili su predstavnici Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva RH gosp. državni tajnik prof. dr. sc. Dragan Kovačević, te Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH: gosp. prof. dr. sc. Slobodan Uzelac, predstavnici Hrvatske gospodarske komore u Zagrebu, Agronomskog i Poljoprivrednog Fakulteta iz Zagreba i Osijeka, Veterinarskog fakulteta i Instituta iz Zagreba, Visokog gospodarskog učilišta u Križevcima u osobi dekana gosp. prof. dr. sc. Vinka Pintića te mnogi istaknuti stručnjaci hranidbe životinja iz poljoprivrednih i peradarskih gospodarstava i Tvornica stočne hrane diljem Hrvatske.

Časopis "Krmiva" objavit će recenzije i izlaganja pojedinih predstavljača knjige. U ovom broju prikazuje se recenzija iz pera gosp. prof. dr. sc. Kreše Mikulca umirovljenog redovitog profesora Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Uredništvo

Podaci o recenziranom djelu: Rukopis obuhvaća 760 stranica štiva s dodatkom Pravilnika o kakvoći stočne hrane i njegovim izmjenama i dopunama objavljenim u Narodnim novinama. Štivo je pisano elektronskim računalom i raspoređeno je u 31 poglavlje, i to: 1. Proslav (F. Dumanovski), 2. Sustavi normizacije, mjeriteljstva, kakvoće, ocjene sukladnosti, Codex Alimentarius, tehničko usklađivanje, Zakon o hrani (Nada Markovčić), 3. Miješanje krmnih smjesa-tehnološki zahtjevi i mogućnosti proizvodnje (Z. Katić), 4. Usitnjavanje zrnja u tvornicama krmnih smjesa (Z. Katić), 5. Nova saznanja o tehnologiji sušenja zrna (Z. Katić), 6. Strojevi i postupci za tlačno toplinsku doradu - Potrebna energija i kakvoća proizvoda (Z. Katić), 7. Tehnologija vaganja (Tajana Krička i sur.), 8. Prerada krmiva (D. Grbeša i Silvana Grbeša), 9. Energetska vrijednost stočne hrane (D. Grbeša), 10. Značajke i hranjive vrijednosti sirovina za krmne smjese (Tajana Černy i Jasna Posavac, 11. Poznavanje voluminoznih krmiva (V. Pintić), 12. Aditivi u hranidbi životinja (F. Dumanovski), 13. Svojstva premiksa (D. Grbeša), 14. Higijensko-mikrobiološka prosudba kakvoće stočne hrane (S. Topolko), 15. Hranidba peradi (kokoši, purani, patke, guske, japanske prepelice, fazani, biserke, nojevi, golubovi) (F. Dumanovski i sur.), 16. Hranidba svinja (Nora Mas i sur.), 17. Osnove hranidbe krava tijekom laktacije (Vlasta Šerman), 18. Preporuke za hranidbu visokomliječnih krava u tranziciji (D. Grbeša), 19. Fiziološke osnove hranidbe teladi (Vlasta Šerman), 20. Hranidba ovaca (Ž. Mikulec), 21. Hranidba koza (Ž. Mikulec), 22. Hranidba jelena (Ž. Mikulec), 23. Opća hranidba konja (Vlasta Šerman), 24. Hranidbene norme za kuniće - Osnove hranidbe krznaša (S. Mužic), 25. Hranidba riba i potrebe za hranjivim tvarima u aqua- i mari- kulturi (F. Dumanovski), 26. Hranidba kućnih ljubimaca pasa i mačaka (F. Dumanovski), 27. Sastav hranjivih tvari u voluminoznim krmivima (pripremljeno prema NRC, 1999) (T. Dumanovsky), 28. Preračunavanje mjera decimalnog sustava u američke i anglosaksonske mjere (T. Dumanovsky i Z. Weigand), 29. Sadržaj pojedinih minerala u solima, 30. Dodavanje vitamina hrani pojedinih životinja, 31. Tablica nekih važnijih kemijskih elemenata, 32. Energetska vrijednost ulja i masti.

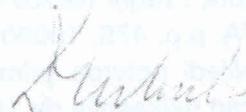
Popis korištene znanstvene i stručne literature koja se je koristila pri izradi Priručnika nije uvršten u tekstove na zahtjev urednika obzirom na to što je zbog obimnosti cjelokupnog štiva naznačeno da se korištene! literatura nalazi kod pojedinih autora teksta.

Ovome štivu su kao početak i osnova poslužili Pravilnik o kakvoći stočne hrane (Narodne novine br. 26 od 25. veljače 1998., str. 515-557) koji je u cijelosti naveden kao prilog Priručniku, a isto tako sve izmjene i dopune Pravilnika koje su objavljene u Narodnim novinama i to: broj 55 od 2. lipnja 1999. str. 1969, br. 8 od 31. siječnja 2001. str. 229, broj 459 od 14. prosinca 1998. str. 3866 i 3867, broj 87 od 30. svibnja 2003. str. 2593, broj 76 od 9. svibnja 2003. str. 2705 i 2706, te broj 120 od 11. rujna 1998. str. 3207. Sve je to skupljeno zahvaljujući dr.sc. Ivanu Jakopoviću iz Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva Republike Hrvatske.

Mišljenje recenzenta: Autori su u svojim tekstovima namijenjenim "Priručniku o proizvodnji i upotrebi stočne hrane - krme" obradili sveobuhvatno problematiku proizvodnje i upotrebe stočne hrane - krme. Cjelokupna građa Priručnika je temeljena na Pravilniku o kakvoći stočne hrane (N.N. od 25. veljače 1998.) prema kojemu su detaljnije obrađene značajke pojedinih komponenti za izradu krmnih smjesa, aditiva - dodataka stočnoj hrani, te razradi upotrebe i izrade stočne hrane za sve vrste i kategorije životinja (perad, svinje, goveda, ovce, koze, konji, ribe, kućni ljubimci psi i mačke, kunići, kunići i krznaši) s dodatkom tablica koje sadrže hranjive tvari voluminoznih krmiva (prema NRC), potrebe za vitaminima za sve vrste i kategorije životinja, tablice minerala i njihovih

sastojaka, masti i ulja, te njihov sadržaj energetske vrijednosti. Svemu tome je prethodila obrada podataka izrade stočne hrane u mješaonicama i tvornicama stočne hrane. Danas se postavljaju visoki zahtjevi u tehnološkoj opremljenosti pogona za proizvodnju stočne hrane kako s gledišta tehnologije, ispravnosti sadržaja i higijenske kakvoće. Zahtjevi kakvoće za stočnu hranu gotovo ne odstupaju od onih koji se primjenjuju u proizvodnji ljudske hrane. Proizvođači moraju biti s time upoznati pogotovo zato što se u posljednje vrijeme pojavljuje čitav niz proizvođača stočne hrane, manjih ili većih i na obiteljskim gospodarstvima, koji ne poznaju u potpunosti zahtjeve uspješne proizvodnje stočne hrane oko koje ovisi uspješnost i isplativost stočarske i peradarske proizvodnje. To posebno vrijedi u današnje doba visokih zahtjeva za kakvoćom stočarskih i peradarskih proizvoda - mesa, mlijeka, jaja. Dobra upućenost proizvođača u tehnološke uvjete proizvodnje, stočara za potrebama pojedinih životinja u hranjivim tvarima osnova je gospodarski opravdane i uspješne proizvodnje. Poštivanje svih zakonitosti znanosti i struke može biti temelj proizvodnje. Ova knjiga, prva takve vrste na hrvatskom jeziku cjelokupna u svojoj sveobuhvatnosti, korisno će poslužiti ne samo stručnjacima u mješaonicama ili tvornicama stočne hrane, nego i svim stočarima ili peradarima u proizvodnji visokozahtjevnih i visokoproizvodnih životinja dajući proizvode visoke kakvoće kakve zahtjeva suvremeni kupac potrošač. Ova knjiga će korisno poslužiti i nadležnim inspektorima - tržišnim, veterinarskim, poljoprivrednim - koji će u njoj pronaći veliki broj podataka kojih nisu imali najednom mjestu.

Predloženi rukopis je opsežno štivo skupljeno od vrsnih stručnjaka - znanstvenika i praktičara - koji spadaju u vrh znanosti o hranidbi životinja u Hrvatskoj, kao i praktičara koji su cijeli svoj radni vijek posvetili unapređenju stočarske i peradarske proizvodnje. Upravo zahvaljujući njima bilo je moguće ostvariti ovaj Priručnik za kojim se pokazala želja za ostvarenjem stoje ovim djelom učinjeno prvi put u slobodnoj Hrvatskoj. Iz svih navedenih razloga predložak knjige "Priručnik o proizvodnji i upotrebi stočne hrane - krme" svesrdno preporučam za tisak.

Prof. dr. sc. Krešimir Mikulec